

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGMiZS-3.054.1.2025
Warszawa, 06 marca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7774 Posła na Sejm RP Pana Marka Matuszewskiego, w sprawie skutecznej ochrony brzegu morskiego Półwyspu Helskiego przed nieuprawnioną działalnością człowieka, niniejszym przedstawiam stosowne informacje.

W celu ochrony brzegu morskiego Półwyspu Helskiego Urząd Morski w Gdyni w ramach swojej statutowej działalności prowadzi monitoring strefy brzegowej, polegający na codziennej fizycznej kontroli przeprowadzanej przez pracowników Obwodu Ochrony Wybrzeża Rozewie, w podziale terytorialnym na Obchody Ochrony Wybrzeża Chałupy, Hel i Jastarnia. Podczas kontroli sprawdzane są wszelkie działania niezgodne z prawem, w tym z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125) oraz z zarządzeniem nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie określania wymogów zabezpieczenia terenów pasa technicznego. Dodatkowo okresowo prowadzone są naloty dronem.

W przypadku wykazania nieprawidłowości, nakładane są mandaty karne, wysyłane są wezwania do składania wyjaśnień przez właścicieli działek lub dzierżawców terenu, powiadamiana jest Policja, Pomorski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Starostwo Powiatowe w Pucku, właściwe urzędy gmin oraz organy środowiskowe jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku czy Nadmorski Park Krajobrazowy, zgodnie z właściwością, a także zbierana jest dokumentacja dowodowa do postępowań o nałożenie grzywnien. Urząd Morski w Gdyni współpracuje także z Urzędem Gminy Władysławowo, Urzędem Gminy Jastarnia oraz Urzędem Miasta Helu w zakresie ochrony brzegu morskiego na podległym terenie.

W celu skuteczniejszego wykrywania i eliminowania nielegalnych działań na brzegu morskim Półwyspu Helskiego, Urząd Morski w Gdyni planuje zakup nowocześniejszych dronów w ramach projektów unijnych. W kwestii dalszego monitoringu Urząd Morski w Gdyni obecnie rozważa nałożenie obowiązku instalacji systemów monitoringu wizyjnego na dzierżawców kempingów między Władysławowem a Chałupami.

Ponadto, co roku Urząd Morski w Gdyni dokonuje monitoringu brzegu morskiego w celu pozyskania danych przestrzennych obszaru wybrzeża morskiego w technologii lotniczego skanowania laserowego, ortofotomapy oraz profili poszerzonych brzegu morskiego. Działanie to pozwala precyzyjnie określić objętość zmian brzegu w wyniku oddziaływania procesów erozji i akumulacji, oraz określić kierunki ruchu rumowiska i bilansu osadów

strefy brzegowej. Te dane pozwalają na planowanie i realizowanie zadań z zakresu ochrony brzegu morskiego w sposób odpowiedni do rodzaju i miejsca występowania zmian.

Co do działań w ramach funkcjonowania form ochrony przyrody – parki narodowe, rezerваты przyrody oraz obszary Natura 2000 są nadzorowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Obecnie w resorcie środowiska trwają prace nad nowelizacją ustawy o ochronie przyrody¹, w tym w zakresie funkcjonowania form ochrony przyrody. Projekt obecnie znajduje się na etapie uzgodnień wewnątrzresortowych. Projekt zakłada możliwość reagowania na działania sprzeczne z zakazami obowiązującymi w obszarach chronionych (np. zmiana rzeźby terenu) oraz w odniesieniu do ochrony gatunkowej (np. zamurowywanie siedlisk ptaków przy termomodernizacji budynków). W obecnym stanie prawnym w takich sytuacjach organy ochrony przyrody mogą jedynie zawiadomić organy ścigania. Po wejściu w życie nowej regulacji, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie mógł wstrzymać prace naruszające zakazy i nakazać działania naprawcze. Ponadto w decyzji nakazującej podjęcie działań naprawczych regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie określał stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko, a także zakres i sposób przeprowadzenia tych działań wraz z terminem ich rozpoczęcia i zakończenia. Projekt zakłada również zmiany w Kodeksie wykroczeń², proponując zwiększenie kar za zaśmiecanie, zanieczyszczanie wód i gleby w lasach.

W celu zwiększenia świadomości na temat ochrony przyrody na Półwyspie Helskim i unikania działań szkodliwych dla środowiska naturalnego, Urząd Morski w Gdyni co roku wydaje ulotki informacyjne, które zostawiane są m. in. na kempingach, w biurach informacji turystycznej (w tym na kolei), w kinie Żeglarski w Jastarni, w Straży Miejskiej Jastarnia. Prowadzone są także zajęcia edukacyjne w terenie z grupami zorganizowanymi z przedszkoli, liceów oraz ze studentami, zaś w okresie wakacji letnich prowadzone są zajęcia edukacyjne w placówce Inspektoratu Ochrony Wybrzeża w Gdańsku Jelitkowie. Na Cyplu Helskim, przy Promenadzie, znajdują się umieszczone przez Urząd Morski w Gdyni, tablice edukacyjne, dotyczące chronionej fauny i flory. Co roku Urząd Morski w Gdyni organizuje możliwość udziału lokalnej społeczności w wolontariacie na rzecz ochrony brzegów morskich. Urząd Morski w Gdyni prowadzi również działalność informacyjno-edukacyjną na swojej stronie internetowej³, w oficjalnych mediach społecznościowych Urzędu Morskiego w Gdyni oraz w tradycyjnych mediach informacyjnych.

Stacja Morska Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego im prof. Krzysztofa Skóry od wielu lat prowadzi szeroko pojętą działalność edukacyjną. Współpracuje z wolontariuszami a także z organizacją pozarządową – WWF Polska. Stacja organizuje cykliczne i powtarzalne szkolenia o ekosystemie morskim dla uczniów i nauczycieli. Jest inicjatorem i organizatorem corocznych wydarzeń mających na celu podkreślenie

¹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478)

² Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2023 r. poz. 2119)

³ <https://www.umgdy.gov.pl/bezpieczenstwo-morskie/ochrona-wybrzeza/>

ważności ekosystemu Bałtyku takich jak „Dzień ryby” czy „Dzień morświna”. Oprócz fokarium, które jest atrakcją turystyczną Helu, Stacja zbudowała i prowadzi muzeum morświna. Ostatnio oferta muzeum powiększyła się o wystawę plenerową szkieletu finwala, wyrzuconego na polski brzeg Bałtyku w 2015 roku.

Inwestycje w ochronę brzegu morskiego realizowane są przez urzędy morskie (Urząd Morski w Gdyni i Urząd Morski w Szczecinie) w każdym roku i będą również ujęte w procedowanym w chwili obecnej programie wieloletnim pod nazwą „Program ochrony brzegów morskich”, którego wejście w życie planowane jest na 2026 r.

W zakresie ochrony brzegów morskich w roku 2025, w ustawie budżetowej, dla Urzędu Morskiego w Gdyni zostały zabezpieczone środki w wysokości 20 125 000 zł, na realizację zadań związanych m. in. z odbudową obszaru brzegu morskiego i wydm oraz wypłyceniem podbrzeża poprzez naniesienie i usypanie piasku morskiego w miejscach, w których plaża uległa zanikowi w skutek zalania morzem. Na samo sztuczne zasilanie brzegu morskiego w rejonie Półwyspu Helskiego (Władysławowo – Jurata) Urząd Morski w Gdyni zamierza przeznaczyć ponad 6 000 000 zł.

Należy również dodać, że w przypadku dostępności środków z funduszy europejskich realizowane są dodatkowe działania dotyczące ochrony brzegu morskiego jak na przykład projekt „Ochrona brzegów morskich w rejonie Półwyspu Helskiego”, zrealizowany w latach 2017-2023, o wartości 75 000 000 zł, który obejmował budowę i odbudowę ostróg na odcinku 0,3 km - 12,3 km, tj. łącznie na odcinku 12 km od Władysławowa do Kuźnicy.

W zakresie ochrony siedlisk naturalnych objętych ochroną, każdego roku Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i regionalne dyrekcje ochrony środowiska zgłaszają zapotrzebowanie na środki finansowe zarówno do krajowych źródeł finansowania jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska jak i zagranicznych jak program LIFE czy program FEniKS (Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027).

Z wyrazami szacunku

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Arkadiusz Marchewka
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Minister Klimatu i Środowiska
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM